

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Kære Kulturminister

Som ejere af den fredede Højbjerggaard (billede) ansøgte vi den 10. April 2012 Kulturstyrelsen om tilladelse til opsætning af solceller på den søndre del af bygning E. Bygningen har tag af bølgeeternit i modsætning til resten af bygningskomplekset, som er stråtekt. På bygning E er installeret solvarmepaneller (billede), som var opsat, inden gården på vor foranledning blev fredet i 1983. Tagsiden vender ud mod det åbne land, og kun lidt synlig for offentligheden.

Den 4. Juni 2012 meddelte Kulturstyrelsen afslag på det ansøgte projekt. Kulturstyrelsen anbefaler at finde en anden placering, der ikke forstyrrer oplevelsen at gårdanlægget eller at anlægge "andre former" for energiforsyning, der ikke omfatter opsætning af synlige, moderne installationer på bygningerne.

Hvad Kulturstyrelsen mener med "andre ikke synlige, ikke moderne energianlæg" har vi lidt svært ved at tolke, ikke mindst da sagsbehandleren pr. telefon var informeret om, at vi havde installeret et jordvarmeanlæg, og det jo netop var for at kompensere for dette anlægs store strømforbrug, vi søgte om opsætning af solceller.

Vi vil ikke "egentlig" klage over Kulturstyrelsens afgørelse, men opfordre ministeren til at omgøre afslaget og tillade,:

--- at solcellerne må opsættes som ansøgt

--- at solceller og eksisterende solvarmepaneller begge anbringes på grunden nedenfor bygningen når/hvis eternittaget udskiftes med stråtag.

Når vi ikke "egentlig" klager over Kulturstyrelsen, hænger det sammen med, at vi i de fleste tilfælde er enige i dens afgørelser, arbejde og vurderinger. Men afgørelserne er nogen gange udtryk for en teknokratisk, bureaukratisk automatik. Derfor kræver en ændring politisk stillingstagen og handling.

Som medlem og tidligere bestyrelsesmedlem af **Bygningsfredningsforeningen** - BYFO -, som medlem og næstformand i **Foreningen Straatag** og som medlem af repræsentantskabet for **Bygningskultur Danmark** er vi superaktive deltagere i bevarelsen af den danske bygningskulturarv.

Men hvorledes bevare kulturarv.

I Kulturstyrelsens afslag benævnes det at Højbjerggaard er "en bondegård fra ca.1850. Vi vil gerne gøre Kulturministeren opmærksom på, at Højbjerggaard fandtes på nuværende sted – sammen med yderligere 3 gårde - i 1400-tallet. I Rigsarkivet findes materiale om gårdens størrelse og jordtilligender fra Ryttergodskommisionen besigtigelse i 1696. Vi beskæftiger os altså med en ejendom, der mindst har 3-400 år på bagen.

Når Højbjerggaard derfor stadig findes som en historisk del af vor kulturarv, hænger det nøje sammen med, at gårdanlægget lige fra 1400-tallet løbende er blevet ændret for at tilpasse "nye tiders" krav. Det kan ses, at bygningerne er udvidet i bredden, i højden, arealmæssigt ved tilbygninger. Tilsvarende gælder det ligeledes ændringer i forhold til tidens energikrav og – muligheder. Det gælder i høj grad i sin tid elektrificering med opsætning inde og ude med kabler, der var et indgreb i ejendommens oprindelige udseende. Ligeledes installation af centralvarmeanlæg og radiatorer. Uden disse ændringer til gavn for beboere, landbruget og samfundet i øvrigt, ville de ikke findes i dag.

Især med stigende energiomkostninger i en ejendom med halvstensmure, ældre typer vinduer og døre ville det økonomisk have været en umulighed fortsat at bebo den type ejendomme. Energiforsyningen har derfor løbende været ændret for at gøre beboelse og landbrugsvirksomhed mulig. Måske kunne de uden ændringer med statens hjælp alligevel have været bevaret, men uden beboere og sandsynligvis som et frilandsmuseum.

For yderligere at understrege omkostningerne på en fredet gård som Højbjerggaard skal det oplyses at:

Forfald/år i 2010 var på kr. 553.499 og det akkumulerede forfald /år kr. 5.333.284
Udover energiomkostninger vil alm. vedligeholdelse altså være mere end kr. 500.000 per år.

Det er et spørgsmål, hvor længe en bygningskulturarv uden tilpasning til mere moderne krav vil kunne bevares.

Med venlig hilsen

Lene og Knud Engel
Højbjerggaard
Højbjergvej 140, Højbjerg
5200 Odense V

CC.: Miljøministeren, Klima-, energi og bygningsministeren, Bygningsfredningsforeningen
BYFO, Bygningskultur Danmark og Foreningen Straatg

Højbjerggaard Søndre længe E

Det samlede gårdkompleks